

Der Bundesbrief von 1291 – Romanische Übersetzung

EN NUM DIL SEGNER. AMEN. Igl ei ina caussa che descha e survescha al cuminetel de confirmar en dueivla fuorma ils patgs che sigereschan pasch e ruaus.

Per quei duei in e scadin saver, che ils umens della val d'Uri, la cuminonza della val de Sviz ed il cumin dils umens de Silvania, considerond la malezia dil temps, sina quei ch'els possien pli tgunsch defender e mantener en stan dueivel sesez ed il lur, han empermess en buna fei d'assister in l'auter cun agid, cussegl e sustegn, cun veta e beins, enteifer las vals ed ordeifer, tenor tut puder e saver, encunter tuts ed encunter scadin, che commetess enviers els ni in d'els in act de violenza, mulesta ni ingiuria, culla mira de far donn a persunas ni caussas. E per scadin cass ha mintgin dils cumins empermess de prestar siu succuors, sco ch'ei fagess basegns de gidar, e quei sin agen spiendi, ton sco ei sedrovi, per resister ad attaccas de gliעד malvuglida e prender vendetga per malgiustias caschunadas da lur vart.

Cun detta stendida han els prestau serament de salvar tut quei senza negina malart, renovond cul patg present la brev della ligia gia engirada pli da vegl. Quei denton taluisa, che in e scadin resti obligaus tenor la cundiziun de siu num de star sut e survir convegnentamein a siu signur.

Suenter cussegl communabel havein nus empermess, stabiliu ed ordinau cun consentiment unanim, che nus vegnien en nossas vals sura numnadas maina vertir ni acceptar in derschader, che havess cumprau siu uffeci per prezi de daner ni autruisa ni fussi buca nies convischin ni habitont della tiara.

Mo sch'ei dess carplina denter entgins confederai, lu duein ils pli sabis denter els intervegnir e lugar la dispeta denter las parts taluisa, sco ei para ad els convegnent, ed alla part che sbittass il trusement, duein tuts ils auters confederai semetter encunter.

Mo surtut eis ei tschentament denter els, che tgi che mazzass in auter cun fraud e senza cuopla de lez, vegnend traplaus, piardi sia veta, sco quei che tala sgarscheivla cuopla mereta, nun ch'el possi cumprovar sia innocenza de quei malfatg, e sch'el vegness forsa de mitschar, duei el mai pli puder turnar. E tgi che dess albiert e schurmetg ad in tal malfatschent, quel seigi bandischaus dallas vals, entochen ch'el vegn buca silsuenter clamaus anavos dals confederai. Mo sch'enzatgi fagess donn ad in dils confederai, seigi da di ni ella tgeuadad della notg, cun metter fiug da bugen, quel duei mai pli vegnir tenius per convischin della tiara. E tgi che favorisass ni protegess quei malfatschent enteifer las vals, duei sez dar satisfacziun al donnegiau.

Milsanavon, sch'in dils confederai entras enguladetsch ni autruisa caschunass a zatgi auter donn vid ses beins, duei la rauba dil culpont, ton sco ins contonscha en las vals, vegnir prida a mauns per procurar tenor justia satisfacziun alla persuna violada en siu dretg. Sur de quei duei negin tschaffar in pègn d'in auter, nun che quel seigi manifestamein siu debitor ni sia segironza, ed era quei daventi lu spirontamein cun lubientscha speciala de siu derschader.

Plinavon duei scadin obedir a siu derschader ed en cass de basegns indiar quei derschader ella val, avon il qual el ha propriamein de cumparer. E sch'enzatgi serebellass encunter il trusement ed in dils confederai pitess donn per sia stinadadad, ein tuts confederai obligai de sfurzar il renitent de dar satisfacziun.

Mo sch'ei sesalzass uiara ni discordia denter entgins dils confederai e che ina part senuspess de seremetter al dretg ni de dar satisfacziun, ein ils confederai obligai de sustener l'autra vart.

Ilts tschentaments sura screts, stabili per il cuminetel e salit, duein, sche Dieus vul, cuzzar en perpeten. En testimoni de quei e per giavisch dils suranumnai ei il present document vegnius relaschus e corroboraus culs sigils dellas treis allegadas communitads e valladas.

Daventaun igl onn dil Segner 1291, alla entschatta dil meins d'uost.